

Energimarknadsrapport olja, gas, kol

Läget på olje-, gas- och kolmarknaderna

Vecka 12–13, 2016

Samuel Cizuk
Shafagh Elhami
Rebecka Bergström
Alexander Meijer
Analysavdelningen

Kontakt: energimarknadsrapport-oljagaskol@energimyndigheten.se

Vill du prenumerera på våra energimarknadsrapporter? Anmäl dig här:
<http://www.energimyndigheten.se/om-oss/press/prenumerera/prenumerera-pa-ovrigt/>

Sammanfattning

I början av vecka 12 sjönk oljepriserna något till följd av att dollarn stärktes. Under vecka 13 fortsatte priserna generellt att sjunka. I mitten av veckan steg priserna marginellt tillfälligt till följd av att Janet Yellen, ordförande för Federal Reserve, meddelade att den amerikanska riksbanken avser att gå försiktigt fram med sin tidigare plan att höja den amerikanska räntan i fyra steg under 2016. Priserna sjönk i slutet av vecka 13 efter en intervju av Bloomberg med Saudiarabiens kronprins Mohammed bin Salman. Prinsen sa i intervjun återigen att Saudiarabien endast kommer frysa sin produktion om Iran och andra stora producenter också går med på att göra detsamma.

I nyheter i korthet rapporterar vi om att:

- Ryska raffinaderier förbereder sig på långvarig lönsamhetsnedgång
- Saudiarabien och Kuwait enas om att återuppta produktion från delat fält
- Privatkapitalbolagen återvänder till Bakkens rådande lågprismiljö
- Rosnefts oljeproduktion minskar trots ökad borrningstakt
- Både vinst och förlust för Saudiarabiens marknadsstrategi

Under vecka 13 var priset på den nederländska gashubben TTF i stort oförändrad från föregående vecka (-0,2 procent). Priset på den brittiska hubben NBP var också i stort sätt oförändrad under veckan som helhet, även om priset under fredagen sjönk med 2,3 procent. Prisnedgångarna kan förklaras av välfyllda gaslager i Europa och varmare temperaturer än normalt.

I nyheter i korthet rapporterar vi om att:

- Chevron skeppar ut första lasten LNG från Gorgon i Australien
- Kinesiska Sinopec vill dubbla sin naturgasproduktion till 2020
- Planer på flytande gaslager i Gävleregionen
- Det politiska motståndet mot Nord Stream 2 blossar upp igen

Vårväder med varmare temperaturer och sjunkande oljepriser fick de europeiska kolpriserna att även de sjunka under vecka 12, efter att legat på årets högsta nivåer veckan innan. Det europeiska referenspriset API 2 sjönk till nivåer omkring 44,5 dollar per ton för månadsterminen under vecka 12, för att sedan närma sig 45 dollar per ton under vecka 13.

Inför att utsläppsdata för 2015 publicerades under fredagen den 1 april steg priserna på utsläppsrätter och årets decemberkontrakt nådde som högst 5,35 euro per ton under fredag förmiddag, för att sedan falla tillbaka efter att siffrorna publicerats vid lunch. Stängningspriset efter fredags handel slutade på 5,18 euro per ton koldioxid.

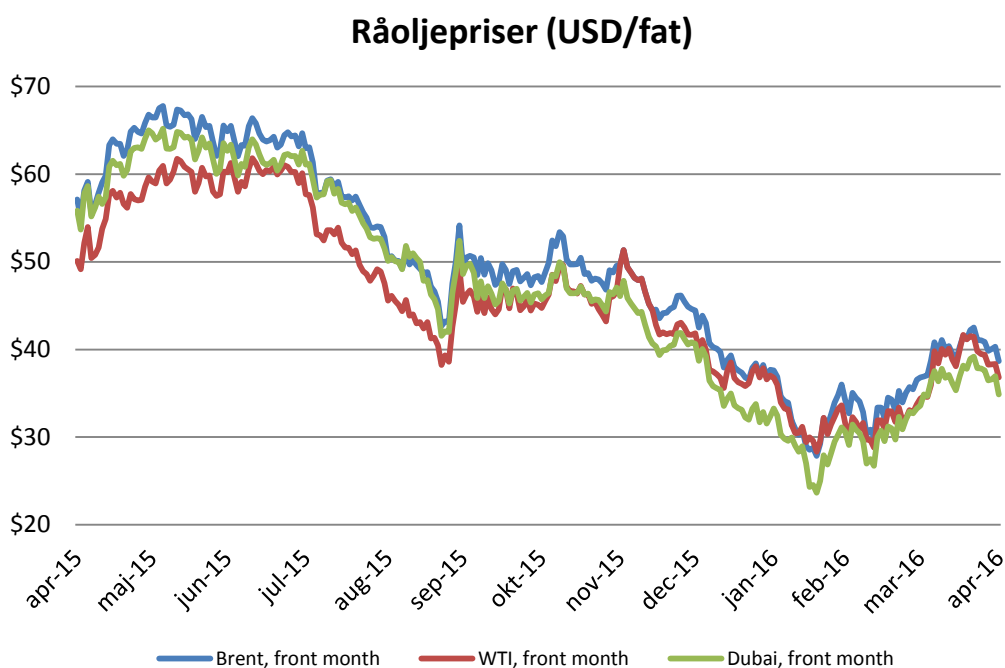
Innehåll

Oljemarknader	3
Nyheter i korthet: Olja	5
Naturgasmarknader	10
Nyheter i korthet: Naturgas	12
Kolmarknader	15
Utsläppsrätter	16

Oljemarknader

I början av vecka 12 sjönk oljepriserna något till följd av att dollarn stärktes efter terroristattacker i Belgien den 22 april. I övrigt var det generellt en relativt lugn handelsvecka på grund av påsken. Det totala antalet aktiva riggare i USA sjönk ytterligare något under veckan. Ny data från EIA visade att lagervolymer fortsatt är höga och att de ökade med 9,4 miljoner fat.

Under vecka 13 fortsatte priserna generellt att sjunka. I mitten av veckan steg priserna marginellt tillfälligt till följd av att Janet Yellen, ordförande för Federal Reserve, meddelade att den amerikanska riksbanken avser att gå försiktigt fram med sin tidigare plan att höja den amerikanska räntan i fyra steg under 2016. Detta på grund av en sjunkande global tillväxt. Meddelandet ledde till att Wall Street Journals dollarindex, som jämför dollarn i en varukorg av andra valutor, sjönk med 0,4 procent. En svagare dollar leder till att efterfrågan på olja, som handlas i dollar, ökar och att priserna därmed ökar. Effekten var dock som sagt marginell.

Källa: Montel

Under den senaste veckan meddelade Kuwait och Saudiarabien att de båda länderna har kommit överens om att återuppta oljeproduktionen i offshore-fältet Khafji som varit stängt sedan hösten 2014. Inget datum för återupptagningen av produktionen angavs dock. Informationen om att produktionen i Khafji-fältet ska återupptas leder till att avtalet om frysta produktionsnivåer ytterligare ifrågasätts, se mer om detta under Nyheter i korthet: Olja. Data från EIA visade att amerikanska lager ökade ytterligare med 2,3 miljoner fat per dag, vilket är rekordstora nivåer.

Det finns en ökande skepsis till att mötet mellan OPEC och icke OPEC-länder den 17 april i Doha kommer leda till något som faktiskt påverkar marknadsfundamenten. Priserna sjönk ytterligare i slutet av vecka 13 efter en intervju av Bloomberg med Saudiarabiens kronprins Mohammed bin Salman. Prinsen sa i intervjun återigen att Saudiarabien endast kommer frysa sin produktion om Iran och andra stora producenter också går med på att göra detsamma. Analytiker på Commertzbank har uttryckt att ”utan Iran eller Libyen i avtalet börjar mötet allt mer likna en fars”. Även om mötet i april inte leder till en direkt prispåverkan är det inte omöjligt att det kan lägga grunden för mer handlingskraftiga aktiviteter senare under året, när väl ett samarbete är etablerat.

Iran har meddelat att landet inte avser att begränsa sin produktion förrän produktionsvolymen är tillbaka på nivåer som innan sanktionerna. IEA:s ordförande Fatih Birol uppgav under veckan som gick till nyhetsbyrån Reuters att organisationen förväntar sig en produktion på 500 000 fat per dag inom ett år från Irans befintliga fält.

Generellt speglar marknaden fortsatt överutbud, stora lagervolymer och en minskande efterfrågatillväxt. Årligt underhållsarbete i raffinaderier gör också att efterfrågan på råolja är något lägre för tillfället vilket bidrar till lägre priser. Flera analytiker har uttryckt att det finns möjlighet att priserna nu kommer börja röra sig ner mot 30 dollar per fat igen, efter en kort period med stigande priser, då den senaste prisökningen fick stöd av en period med en svagare dollar och förhoppningar om frysta produktionsnivåer. Nu verkar det som om dessa förutsättningar har givit vika och att marknads svaga fundament styr priserna. Wall Street Journal har jämfört de senaste oljeprisprognoserna från 13 banker och i genomsnitt prognosticerar dessa priset för Brent till 40 dollar per fat under 2016.

Nyheter i korthet: Olja

Ryska raffinaderier förbereder sig på långvarig lönsamhetsnedgång

Raffinering/drivmedel: Rysslands oljeraffinörer kan, till skillnad från sina europeiska konkurrenter, inte se tillbaka på ett framgångsrikt 2015. Medan europeiska raffinaderier åtnjöt goda marginaler och kunde dra fördel av en stark global bensinefterfrågan, så drabbades de ryska bränsleproducenterna hårt av hur oljeprisfallet i kombination med det ryska skatte- och tullsystemet påverkade dem. Konsekvensen blev att ryska raffinörers lönsamhet har fallit till globalt sett mycket låga nivåer. Under många år hade ryska raffinaderier relativt god lönsamhet och kunde öka sina marknadsandelar i Europa, ofta på europeiska raffinörers bekostnad. Med statlig uppmuntran lanserades stora uppgraderingsprojekt för att främja rysk export av alltmer avancerade bränslen med europeisk miljöstandard. Detta arbete kan nu komma av sig innan det är slutfört, speciellt eftersom ryska företag har svårt att låna pengar under rådande internationella sanktioner.

Ryska raffinaderier drabbades av en dubbel negativ ekonomisk chock förra året, då en skatteomläggning minskade netback-marginalerna¹ för produktexport, till vilka dessutom ryska raffinörers inköpspris för råolja är knuten. Priset för rysk råolja för satsning i ryska raffinaderier är sedan länge knutet till differentialen mellan exporttullen på råolja och exporttullen på raffinerade produkter. Ytterligare negativa konsekvenser av skattemanövern väntas 2017, då råoljetullen väntas falla från 42 procent till 30 procent, samtidigt som tullen på eldningsolja ska öka till 100 procent. När denna skatteomläggning planerades var förutsättningarna andra och tullen på eldningsolja framför allt sedd som ett ytterligare incitament för moderniseringen av landets raffinaderisektor, som traditionellt sett varit en stor exportör av tjockolja och tyngre eldningsolja för vilka efterfrågan tenderar att bli allt lägre och lönsamheten traditionellt sett varit låg.

Ryska oljeproducenter har, som marknadsrapporten tidigare beskrivit, klarat oljeprisfallet och sanktionerna relativt bra, då deras produktionskostnader i huvudsak är i rubel och intjäningen i hög grad är i dollar, eller knuten till dollarn. För raffinaderinäringen har det omvända blivit fallet, då deras råvarupriser är knutna till exporttullar och de inte har kunnat dra fördel av råoljepriser som fallit snabbare än produktpriser, samt att de haft betydligt mer av sina investeringskostnader för uppgraderingsprojekten i dollar. I en rapport i Platts Oilgram News den 29 mars uppges det nu att investeringsprogrammet i raffinaderisektorn kommit av sig. Mellan 2011 och 2015 startades 52 nya (eller ombyggda) enheter upp vid ryska raffinaderier och ytterligare 64 nya var planerade att tas i bruk fram till 2020, varav 27 enheter under 2015–2016. Av dessa 27 enheter har dock 16 enheter blivit försenade till någon gång efter 2016, enligt det ryska energiministeriet, samtidigt som målet om en ökning på 29 procent av investeringarna mätt i rubel detta år jämfört med 2015 fått revideras till en trolig nedgång om 26 procent.

¹ Netback-marginalen är försäljningspriset för oljeprodukter framställda från en given enhet råolja minus raffineringkostnaden för samma enhet

Saudiarabien och Kuwait enas om att återuppta produktion från delat fält

Produktion/marknad: Kuwait och Saudiarabien ska ha nått en överenskommelse om återupptagning av produktion från det delade Khafjifältet i vattnet utanför den neutrala zonen som staterna delar. Produktionen på 300 000 fat per dag från Khafji har varit avstängd sedan oktober 2014 på något oklara grunder, även om båda sidor hänvisat till oklarheter kring miljötillstånd. Nyheten om uppgörelsen kom i ett tal till det kuwaitiska parlamentet av landets finansminister och tillförordnade oljeminister Anas al-Saleh, där han enligt *Kuwait Times* rapporteras ha sagt produktionen kommer starta med små volymer och gradvis öka, allteftersom miljötillstånd kommer på plats. Inga nyheter ska ha framkommit om produktionen från Wafra-fältet som är beläget på land i den neutrala zonen och som varit nedstängt sedan maj 2015.

Tidsaspekten för dispytens lösning är intressant. Man kan notera att Kafji-fältet stängdes ned i oktober 2014, då oljepriserna hunnit falla djupt sedan oljeprisfallets början i juli 2014. Nyheten om den eventuella starten av produktionen kommer å andra sidan mycket kort efter att Iran presenterat planer på att marknadsföra en ny tung och högsvavlig råoljekvalitet, West Karun, som liknar den från Khafji och redan har sonderat intresse bland asiatiska raffinörer med komplexa raffinaderier som gärna blandar in tyngre och högsvavligare kvaliteter. Nyheten om Khafjifältets återstart räcker i sig för att dramatiskt försvaga utgångspositionen för marknadsföringen av West Marun i en så pass smal del av råoljemarknaden som dessa kvaliteter rör sig inom. En återupptagen produktion på Kahfjifältet visar vilken vikt Saudiarabien och Kuwait lägger vid bevarade marknadsandelar och hur allvarligt de ser på konkurrensen från Iran. På en i sammanhanget smal marknad, som den för tunga och högsvavliga råoljor, kan förlorade marknadsandelar och försök att återta dessa få mycket långsiktiga priskonsekvenser.

Återstarten av Khafji, samt i ett senare skede kanske även Wafrafältet med sin kapacitet om cirka 200 000 fat per dag, väcker även frågor kring Saudiarabiens och Kuwaits efterlevnad av den planerade produktionsfrysningen som håller på att förhandlas fram mellan en stor grupp producentländer. Dock kan samma argument som Iran hittills använt och verkat fått bred gehör för användas av Saudiarabien och Kuwait i detta sammanhang – att det handlar om en tillbaka gång till normala produktionsnivåer som producenten är berättigad till. Produktion från den neutrala zonen räknas dessutom av hävd inte med i Saudiarabiens och Kuwaits nationella produktionskvoter under OPEC-systemet, utan redovisas för sig.

Dispyten mellan staterna anses av många ha tagit sin början i missnöje från Kuwait med att Saudiarabien förnyade oljejätten Chevrons mer än 50 år gamla oljekoncessionen i sin del av Wafraprojektet (det vill säga på den Saudiska landbaserade delen av den neutrala zonen) istället för att låta den åternationaliseras när koncessionen löpte ut. Kuwait har under åren åternationaliserat sina respektive delar i Khafji och Wafra och statliga saudiska oljemonopolet Saudi Aramco gjorde detsamma när deras del av koncessionen i Khafji löpte ut. Det statliga saudiska oljebolaget Saudi Aramco ska dock ha förordat att Chevron fick stanna kvar på Wafra eftersom fältet har mycket stora reserver av ännu tyngre och trögflytande olja än den som nu produceras och

Chevrons tekniska kunnande troligtvis är avgörande för att dessa reserver ska kunna tas i produktion under kommande decennier. Fler liknande icke-avtappade reservoarer finns i Saudiarabien, varför Saudi Aramco troligen är mycket intresserade av att Chevron ska utföra ett pilotprojekt under deras kontroll i den neutrala zonen. I Saudiarabien, liksom i Kuwait, är oljesektorerna genom lag helt nationaliserade. Kuwaits svar på att Chevron fick förnyat förtroende av Saudierna var att sluta dela ut nya arbetstillstånd för personalen på projektet, samt att resa andra formaliabaserade hinder, vilket alltså tros ha utlöst Saudi Aramcos nedstängning av produktionen på Khafji. Kuwaits andel av den totala produktionen från den neutrala zonen innan produktionsstoppen, cirka 250 000 fat per dag, motsvarar strax under tio procent av emiratets oljeproduktion och hela deras dåvarande reservkapacitet, som de sedan dess har utnyttjat till fullo.

Privatkapitalbolagen återvänder till Bakkens rådande lågprismiljö

Marknad/produktion: Privatkapitalbolagen (private equity) som en gång var instrumentella för att med sina investeringar snabbt ge experimentella oljebolag möjlighet att rulla ut sina nya kombinerade borrningsprogram för hydraulisk spräckning (så kallad ”fracking”) och horisontalborrning i stor skala på USA:s skifferformation Bakken, har börjat återvända. Många av dessa bolag sålde tidigare av genom börsintroduktioner, till oljebolag som var rädda att missa den tilltagande boomen, eller helt enkelt som del i planerad vinstrealisering under efterföljande år. Sedan oljepriset börjat falla i mitten av 2014 har bolagen dessutom visat lite intresse för någon del av den amerikanska oljeindustrin. Nu verkar dock trenden vända, allteftersom oljebolagen i området paniksäljer brunnar och rättigheter för borrning till låga priser. En tilltagande mängd experter ser en våg av konkurser bland amerikanska oljebolag byggas upp under de kommande månaderna, från redan relativt höga nivåer, då överbelånade bolag har svårt att få tillgång till nya krediter och oljepriserna ännu inte återhämtat sig.

Privatkapitalbolagens intresse är dock troligen ett tidigt tecken på att uthålliga finansiärer nu börjar skönja slutet på åtminstone de allra lägsta prisnivåerna och något av en återhämtning. Som det tidigare har skrivits i denna marknadsrapport, så ser IEA, EIA, såväl som OPEC och de flesta finans- och prognosmakarinstitut att utbud och efterfrågan på oljemarknaderna väntas nå balans någon gång mellan slutet på 2016 och mitten av 2017. Prisuppgången efter det torde, så länge inga oförutsedda marknadsstörningar sker, fortfarande vara måttfull, eftersom globala oljelagernivåer är höga och väntas ta lång tid att minska. Tack vare de enorma kostnadsnedskärningar och effektiviseringar som skifferoljeindustrin uppnått sedan mitten av 2014 finns det dock skäl att tro att oljepriset under 2017 och framöver stabiliserar sig på nivåer över skifferoljeproducenternas *break-even*, varför privatkapitalbolagens förnyade intresse för en så krisdrabbad region som Bakken inte är förvånande. Vad detta sedan kan innebära för den flexibla skifferoljeindustrins möjliga snabba återhämtning och risken för en ny överutbudssituation, återstår dock att se.

Rosnefts oljeproduktion minskar trots ökad borrningstakt

Marknad/produktion: Det statliga ryska energibolaget Rosneft har produktion i stort sett i alla Rysslands nyckelområden för olja och gas samt i flera andra länder och är Rysslands största producent av råolja. Under 2015 ökade Rosneft borrningstakten i ett försök att begränsa effekten av naturligt minskande volymer från företagets mogna fält i västra Sibirien. Trots detta meddelade företaget under förra veckan att produktionen av råolja och kondensat (inklusive så kallad NGL) minskade med en procent under förra året. Rosnefts produktion av råolja uppgick till 4,07 miljoner fat per dag. Minskningen låg i linje med vad flera analytiker och företaget själva väntat sig.

Företagets totala produktion av kolväten ökade dock med en procent under 2015 och uppgick till 5,1 miljoner fat oljeekvivalenter per dag. Ökningen berodde till stor del på att gasproduktionen ökade med 10,2 procent och uppgick till totalt 62,54 miljarder kubikmeter gas.

Under de senaste åren har Rosneft drabbats av både sanktioner från väst och låga internationella oljepriser. Samtidigt har företagets borrhingsaktiviteter gynnats av en försvagad rubel gentemot dollarn. Företaget har också kunnat öka sin kapacitet av interna tjänster för att dämpa effekten av restriktioner för tekniköverföring och ökande kostnader för utländska tjänster och material. Detta har också uppmuntrats av den ryska regeringen för att minska importberoendet i sektorn.

I slutet av 2015 meddelade Rosneft att företaget planerade att kraftigt öka borrhingsaktiviteterna under 2016 och behålla den höga takten som en del av företagets strategi för att stoppa den naturliga minskningstakten från mogna fält i västra Sibirien. Företaget hoppas att dessa ökade borrhningstakt kommer att kunna stävja den naturliga minskningen inom de kommande två åren.

Både vinst och förlust för Saudiarabiens marknadsstrategi

Marknad: Importdata sammanställt av energianalysföretaget FGE visar att Saudiarabien förlorade marknadsandelar på nio av sina 15 viktigaste marknader mellan 2013 och 2015. Samtidigt minskade landets totala andel av den globala oljeexporten till 8,1 procent 2015, från 8,5 procent under 2013. De exportörer som framför allt har tagit andelar från Saudiarabien är Ryssland och Irak. Den saudiska andelen av Kinas oljeimport sjönk från närmare 20 procent under 2013 till 15 procent under 2015. Exportandelen till Sydafrika, USA, Sydkorea, Thailand, Taiwan och flera länder i Västeuropa har också minskat.

Data från FGE visar dock att Saudiarabiens genomsnittliga marknadsandel för de 15 viktigaste marknaderna ökade under 2015 jämfört med 2014, vilket innebär att landet återhämtat sig något sedan man bytte strategi till att försvara marknadsandelar i oktober 2014, några månader efter det branta oljeprisfalllets början, men inte fullt återgått till 2013 års nivåer. Landet stärkte också sina marknadsandelar i Brasilien, Indien och Japan under 2015 jämfört med 2013. Som det har skrivits om tidigare i denna marknadsrapport så har Saudiarabien också försökt att stärka sin roll i Europa genom att sänka priset ytterligare till europeiska kunder och utmana framförallt den ryska dominansen i Nordeuropa. Resultatet

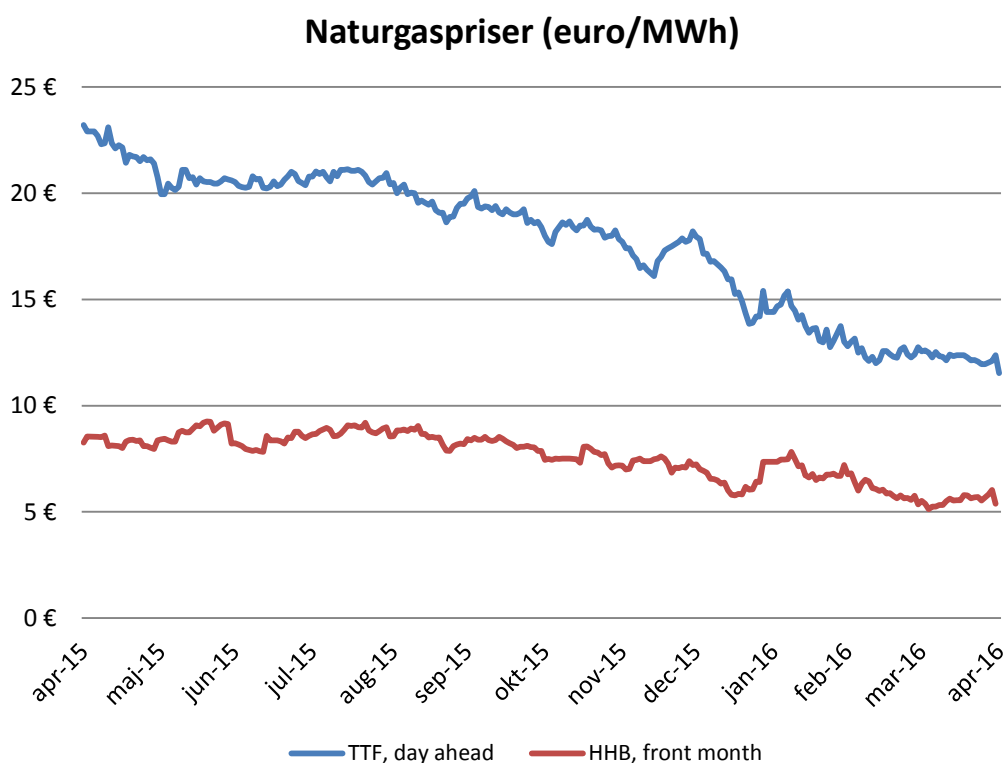
blev att flera kunder köpte så kallade provlaster från Saudiarabien, exempelvis svenska Preem. Det statligt ägda bolaget Saudi Aramco meddelande nyligen också att de planerar att ta över Nordamerikas största raffinaderi, Motiva i Texas, genom att köpa ut den andra ägarhälften Shell. På så sätt hoppas de kunna säkra marknadsandelar i viktiga regioner.

Allt sedan oljepriserna gick ned i mitten av 2014 har marknaden väntat på någon reaktion från OPEC, framför allt från Saudiarabien som i praktiken är det medlemsland som väger tyngst inom organisationen och som också är världens största oljeexportör. Saudiarabien har hela tiden vidhållit att de inte är intresserade av att ensamma minska sin produktion för att höja de globala priserna, utan prioriterat att försvara sina marknadsandelar. Med Iran som nu åter kommer in på marknaden, skifferoljan från USA som under tidigare år har ökat kraftigt och produktionsrekord från exempelvis Irak så har Saudiarabien ansett det viktigare att på lång sikt behålla marknadsandelar än ökade intäkter från oljan genom högre priser.

I januari nåddes en preliminär överenskommelse om att frysa produktionsvolymerna mellan Saudiarabien, Ryssland, Qatar och Venezuela. Om förhandlingarna i april resulterar i ett avtal kan det vara en indikation på att Saudiarabien nu ser att marknadsandelsstrategin har gett tillräcklig utdelning och byter strategi något till mer prisfokus.

Naturgasmarknader

Under vecka 13 var priset på den nederländska gashubben TTF i stort oförändrad från föregående vecka (-0,2 procent). Priset på den brittiska hubben NBP var också i stort sätt oförändrad under veckan som helhet, även om priset under fredagen sjönk med 2,3 procent. Prisnedgångarna kan förklaras av välfyllda gaslager i Europa och varmare temperaturer än normalt. Väderprognoserna för kontinenten förutspår fortsatt varmare temperaturer för de kommande två veckorna.

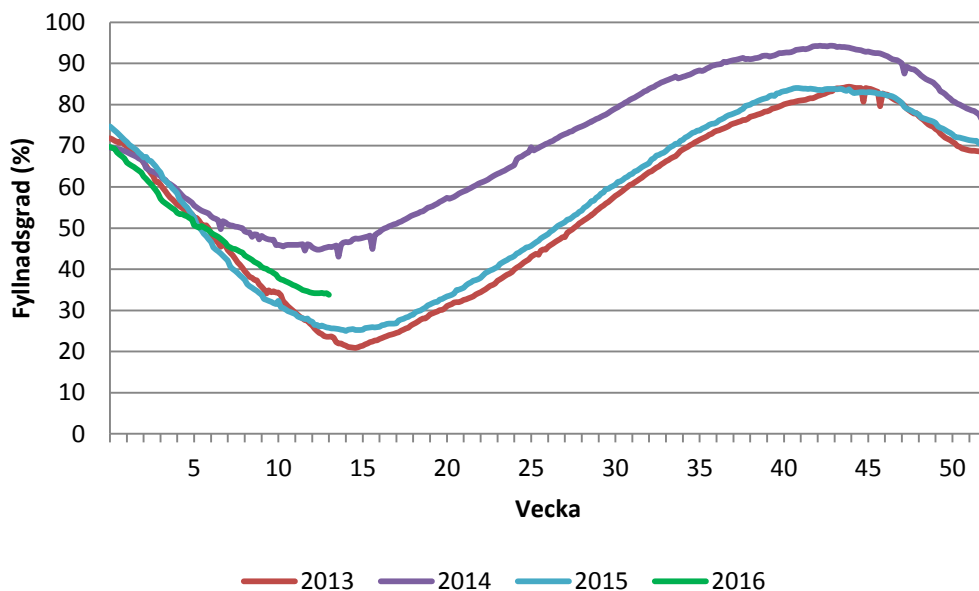

Källa: Montel

Under vecka 13 sjönk importvolymerna av gas med 0,19 miljarder kubikmeter jämfört med veckan innan, då den i sin tur sjönk med 7 miljoner kubikmeter jämfört med veckan innan det. Importen av flytande naturgas (LNG) ser dock ut att öka under den kommande veckan och förväntas öka med knappt 0,2 miljarder kubikmeter jämfört med förra året. Lagernivåerna av LNG sjönk med 0,48 miljarder kubikmeter och uppgick till 3,13 miljarder kubikmeter. Europeiska lager av LNG är därmed 1,51 miljarder kubikmeter lägre än förra årets nivåer, vilket motsvarar en minskning om 33 procent.

Med uttagssäsongen snart över, välfyllda lager och relativt höga temperaturen minskade flödet av både norsk och rysk gas till EU under veckan som gick. Flödena var dock högre jämfört med året innan.

Fyllnadsgrad i europeiska gaslager

Källa: GSE minus strategiska lagervolymer

Under veckan som gick tog europeiska hubbar ut 0,35 miljarder kubikmeter gas ur lager. Detta var en minskning från veckan innan med cirka 0,85 miljarder kubikmeter och en minskning från förra året med 0,33 miljarder kubikmeter. De totala europeiska gaslagren uppgår nu till drygt 30 miljarder kubikmeter, vilket är ungefär 5,1 miljarder kubikmeter mer än samma period förra året. Också Ukraina gjorde ett mindre uttag under föregående vecka än veckan innan dess, då landet tog ut 0,26 miljarder kubikmeter, vilket är en minskning med 0,1 miljarder kubikmeter. Ukrainas lagernivåer uppgår nu till cirka 8,42 miljarder kubikmeter.

Ny data från EIA visar att amerikansk produktion av torr naturgas i januari var den högsta sedan EIA började rapportera produktionen 1973. Preliminärt uppgick produktionen till drygt 65 miljarder kubikmeter, vilket var en ökning om 1,5 procent jämfört med januari 2015

Nyheter i korthet: Naturgas

Chevron skeppar ut första lasten LNG från Gorgon i Australien

LNG/export: Amerikanska energijätten Chevron meddelade att den första lasten flytande naturgas (LNG) från Gorgon-anläggningen på Barrow Island i nordvästra Australien skeppades iväg den 21 mars, med Chubu Electric i Japan som mottagare. Enligt bolagets vice VD är detta en milstolpe för Chevron som har målet att bli en betydelsefull LNG-exportör för kunder i Asien och Stilla havsområdet. Projektet har en prislapp på 45 miljarder dollar så detta är goda nyheter även för investerare som nu kan få en första avkastning. Dock rapporterades det mot slutet av vecka 13 att produktionen vid anläggningen stängts på grund av tekniska problem.

Gorgon-projektet drivs av Chevron men är samägt av australienska dotterbolag till Chevron, ExxonMobil, Shell, japanska Osaka Gas, Tokyo Gas och Chubu Electric. Anläggningen på Barrow Island har en kapacitet på 15,6 miljoner kubikmeter per år och ska öppnas i tre faser de kommande två åren och ska utöver exporten försörja lokala australienska marknader med 8 miljoner kubikmeter gas per dag. Anläggningen är försedd med gas från gasfälten Gorgon och Jansz-lo som ligger nordväst om Australiens västkust. Gasen har ett högt koldioxidinnehåll och behöver därför en särskild anläggning som kostat 2 miljarder dollar för separation och återinjektion. Chevron Shipping Company ska stödja Chevrons växande ställning som ledande LNG-exportör och är i slutskedet av ett moderniseringsprogram som inkluderar sex nya LNG-fartyg.

När Chevron bestämde sig för att bygga Gorgon 2009 rådde det stor efterfrågan på LNG. Sedan dess har dock den amerikanska skifferbommen inträffat samtidigt som Europas efterfrågan på gas sjunkit dramatiskt. Under förra året föll även den kinesiska efterfrågan med två procent efter flera år av tillväxt. Många asiatiska LNG-priser är dessutom indexerade mot råoljepriser vilka också har sjunkit betydligt. Slutsumman för projektet beräknades bli 30 procent lägre än vad som blev fallet och Gorgon blev den dyraste LNG-anläggningen som någonsin har byggts och exporten drar nu igång i ett läge där spotpriserna på LNG i Nordostasien har fallit till ungefär en fjärdedel jämfört med när efterfrågan på gas efter att Japan stängde ner sina kärnkraftsanläggningar i kölvattnet av Fukushima-katastrofen. Chevron hoppas på att oljepriserna ska stärkas de kommande månaderna då kontrakten med asiatiska kunder är oljeindexerade.

Chevron har försökt att komma ifatt sina fyra rivaler Exxon mobil, Royal Dutch Shell, BP och Total som alla haft betydligt större produktion av LNG och har därför investerat kraftigt i LNG för att möta den förväntade efterfrågeutvecklingen från Asien. Dock kommer många andra LNG-exportprojekt i framför allt Australien och USA också att dyka upp på marknaden de närmaste åren. När priserna började sjunka 2014 var många av dessa projekt för långt gångna för att det skulle vara motiverat att avbryta dem. Dagens överflöd av LNG kommer drabba alla dyra LNG-projekt. Chevron har inte bara utvecklat det dyra Gorgon-projektet utan också ett annat LNG-projekt i Australien, Wheatstone, som planeras starta upp produktionen någon gång under 2016–2017.

Kinesiska Sinopec vill dubbla sin naturgasproduktion till 2020

Produktion: Kinesiska statligt ägda China Petroleum & Chemical Corporation, mer känt som Sinopec, planerar flera nya projekt för att dubbla den årliga gasproduktionen, från cirka 20 miljarder kubikmeter idag till 40 miljarder kubikmeter år 2020. Sinopec planerar producera 29,5 miljarder kubikmeter konventionell gas, 10 miljarder kubikmeter skiffergas och 500 miljarder kubikmeter kolbäddsmetan till 2020. Målet inkluderar emellertid inte skiffergasproduktion från anläggningarna i södra Sichuan som Sinopec kommer att starta redan detta år, anger företagsledningen.

Kina planerar minska andelen kol i landets energimix till 62 procent till 2020 och istället öka sin gasanvändning till över tio procent, enligt den kinesiska utvecklingsstrategin för 2014–2020. Förra året stod kol för 64 procent av Kinas totala energianvändning, medan gas stod för 6 procent.

Pekingbaserade Sinopec har under en tid varit Kinas andra största nationella olje- och gasproducent, efter China National Petroleum Corporation, men förlorade under 2015 sin andraplats till rivalen China National Offshore Oil Corporation. Sinopec har behövt skära ner produktion från fält med dyr produktion under 2015 då bolaget har haft svårt att gå med vinst med de låga råoljepriserna som råder. Bolaget ser naturgasen som en mer attraktiv expansionsmöjlighet än råolja och kommer därför att satsa stort på att öka gasproduktionen. Sinopec planerar bygga ledningar, gaslager och LNG-anläggningar i Sichuan och provinserna längs Yangtze för att kunna leverera gasen vidare till slutkunder i de folkrika flodstäderna.

Planer på flytande gaslager i Gävleregionen

Infrastruktur/marknad/LNG: Sveriges transmissionsnätsoperatör Swedegas är intresserade av att investera i gasinfrastruktur i Gävleregionen och undersöker nu tillsammans med norska Kanfer Shipping möjligheterna att bygga flytande LNG-lager i området. Planerna innefattar en infrastrukturlösning för industri, transportsektor och sjöfarten med tillgång till ett regionalt gasnät och en LNG-terminal.

Kanfer Shipping är ett norskt rederi som fokuserar på småskalig LNG-distribution, flytande lagring och terminaltjänster. Företaget ska göra en förstudie innan parterna gemensamt kan besluta om hur projektet ska fortlöpa. Kanfer Shippings lösning föreslår att LNG bogseras på pråmar till en hamn i Gävle-regionen där pråmarna sedan kan fungera som flytande lager. Från hamnen kan gasen återförgasas och transporteras vidare i Swedegas nät.

Enligt Swedegas skulle gasen kunna användas i omställningen från olja och kol till mer miljövänliga alternativ. En utbyggd infrastruktur skulle därtill möjliggöra ökad biogasproduktion i regionen med hjälp av en mer effektiv distribution. Detta skulle ha fördelaktiga driftkostnader och i sin tur gynna kunderna i Gävle-regionen, uppger Swedegas VD Johan Zettergren.

Det politiska motståndet mot Nord Stream 2 blossar upp igen

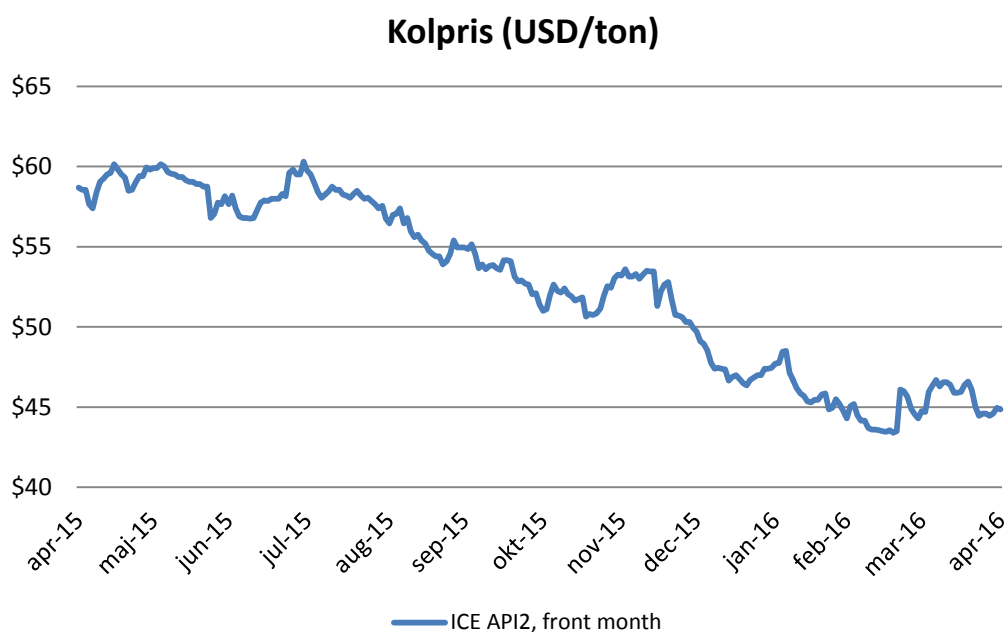
Politik: De politiska turerna fortsätter kring det föreslagna rörledningsprojektet Nord Stream 2, som syftar till att dubbla den nuvarande kapaciteten för Nords Stream till 110 miljarder kubikmeter gas per år. Ett brev om projektet som undertecknats av regeringarna i Polen, Tjeckien, Slovakien, Ungern, Estland och Litauen riktat till EU-kommissionens ordförande Jean-Claude Juncker ska ha cirkulerat under mars, enligt uppgifter från bland annat nyhetsbyråerna Reuters och EUobserver som ska fått ta del av utkast till brevet. Även Kroatien och Rumänien ska ha undertecknat brevet i en senare version. I brevet uttrycks oro för att projektets genomförande skulle medföra potentiellt destabiliserande konsekvenser och att det skulle kunna medföra vissa risker för energisäkerheten i Central- och Östeuropa. I brevet argumenterades det även för att ett ökat beroende av rysk gas går tvärt emot EU:s målsättning om att diversifiera sin energitillförsel och att det bör göras noggranna utredningar om projektet stämmer överrens med EU:s lagstiftning gällande statstöd, upphandling och miljö och i synnerhet om projektet är förenligt med det tredje energipaketet. Konflikter gällande de juridiska aspekterna om det tredje energipaketet var vad som fick Gazprom att lägga rörledningsprojektet South Stream i malpåse, vilket var planerat att transportera rysk gas genom Svarta havet till Bulgarien och vidare till EU.

Konsortiet som driver Nord Stream 2, som utgörs av Gazprom, E.ON, Wintershall, Shell, OMV och Engie, bemötte brevet på sin hemsida den 21 mars och argumenterade för att EU:s energitillförsel aldrig varit så diversifierad som idag och att projektet tvärt om skulle öka energisäkerheten för hela EU.

Nord Stream 2 innebär en betydande kapacitetsökning för flödet av rysk gas direkt till Tyskland. Detta medför bland annat att transiten av rysk gas till EU genom Ukraina skulle kunna minska avsevärt eller till och med upphöra, med utblivna transitavgifter till Ukraina som följd. Detsamma gäller för transiten genom flera av de östeuropeiska länder som är belägna mellan Ukraina och Tyskland. Gazprom har tidigare sagt att de planerar att sluta transitera gas genom Ukraina efter att det nuvarande avtalet med ukrainska statsägda Naftogaz löper ut den sista december 2019. Tonen har dock ändrats något i takt med att det börjar se svårt tidsmässigt ut att färdigställa något av de infrastrukturprojekt som skulle möjliggöra en alternativ rutt.

Kolmarknader

Vårväder med varmare temperaturer och sjunkande oljepriser fick de europeiska kolpriserna att även de sjunka under vecka 12, efter att legat på årets högsta nivåer veckan innan. Det europeiska referenspriset API 2 sjönk till nivåer omkring 44,5 dollar per ton för månadsterminen under vecka 12, för att sedan närma sig 45 dollar per ton under vecka 13 då dollarn försvagades mot både rubeln och den colombianska peson, vilket minskar marginalerna för kolproducenterna i Ryssland och Colombia och därmed deras vilja att exportera kol. Ökade kolpriser i Kina bidrog också till prisökningen i Europa.

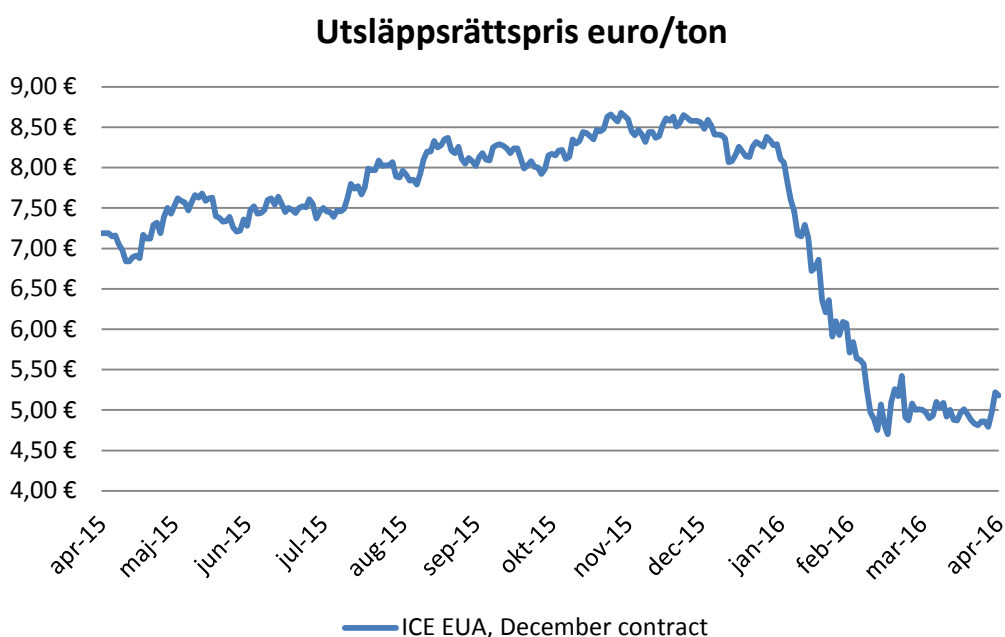
Källa: Montel

Skottlands sista kolkraftverk Longannet stängdes ner den 25 mars, efter att ha varit i drift i 46 år. Longannet var Storbritanniens största kolkraftverk (efter att Drax delvis konverterats till biobränsle) med en installerad effekt på 2,4 GW och en årlig bränsleförbrukning på cirka fyra miljoner ton kol.

Utsläppsrätter

Under fredagen den 1 april presenterades utsläppsdata för 2015 för 78 procent av anläggningarna inom EU:s handelssystem för utsläppsrätter, ETS, vilka visade på att utsläppen hade minskat med 0,4 procent jämfört med 2014. Inför att utsläppsdatat publicerades steg priserna på utsläppsrätter och årets decemberkontrakt nådde som högst 5,35 euro per ton under fredag förmiddag, för att sedan falla tillbaka efter att siffrorna publicerats vid lunch. Stängningspriset efter fredagens handel slutade på 5,18 euro per ton koldioxid.

Överlag råder ett stort överutbud på marknaden för utsläppsrätter, motsvarande ungefär ett års tilldelning vilket gör att priserna är mycket låga och därmed incitamenten för att minska utsläppen. Minskningen av utsläppen inom handelssystemet för 2015 på 0,4 procent kan jämföras med den nuvarande handelsperiodens årliga minskningstakt för tilldelningen på 1,74 procent.

Källa: Montel